

(/users/jytte-kjaer-schou)

Af **Jytte Kjær Schou**
(/users/jytte-kjaer-schou)

Skribent
13 jun. 17

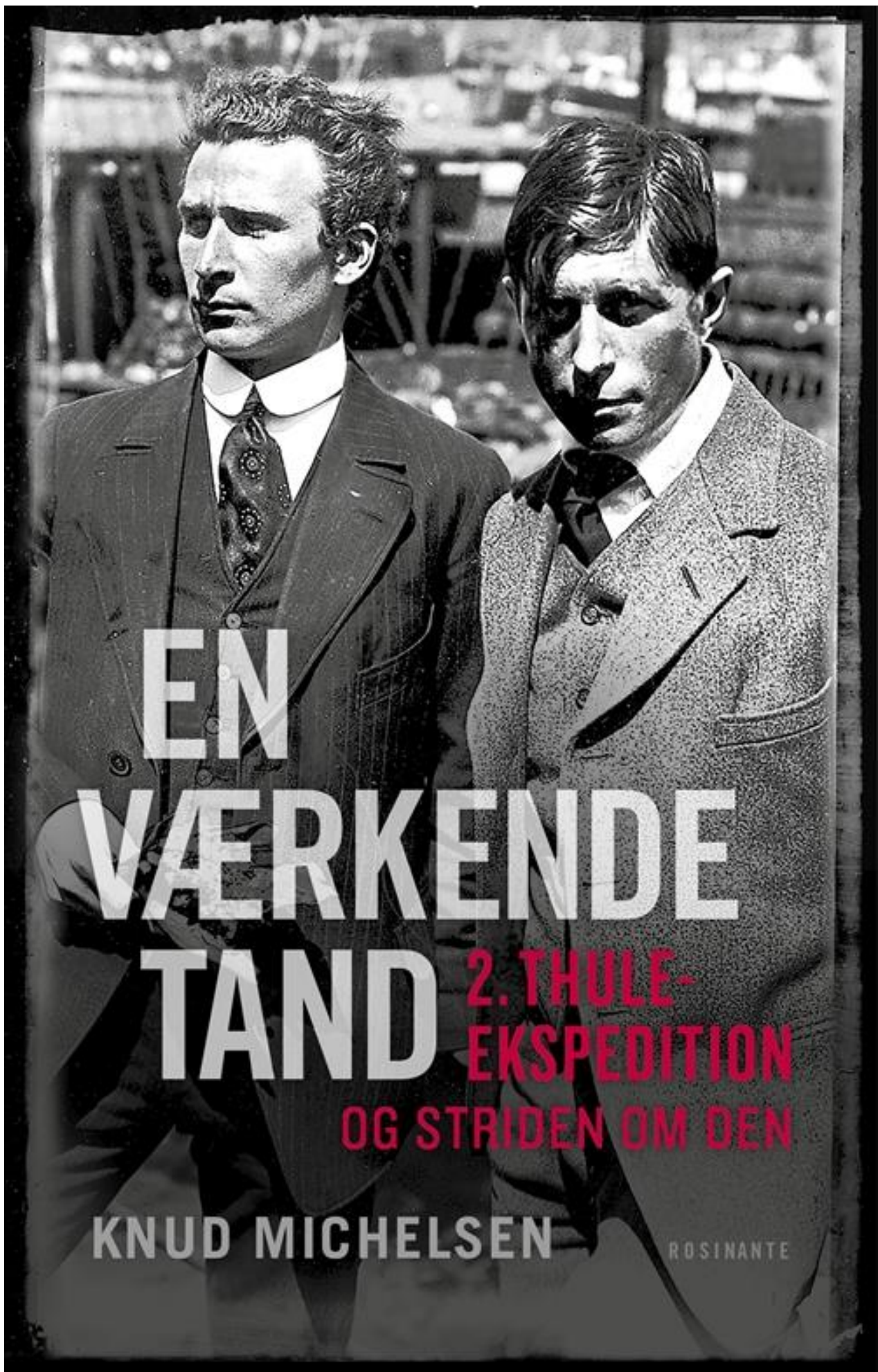
ANMELDELSE

EN VÆRKENDE TAND AF KNUD MICHELSEN (/ANMELDELSER/EN-VAERKENDE-TAND-AF-KNUD-MICHELSSEN)

Facebook ([http://www.facebook.com/share.php?u=https://litteratursiden.dk/anmeldelser/en-vaerkende-tand-af-knud-michelsen&title=En værkende tand af Knud Michelsen](http://www.facebook.com/share.php?u=https://litteratursiden.dk/anmeldelser/en-vaerkende-tand-af-knud-michelsen&title=En+værkende+tand+af+Knud+Michelsen))

Tweet ([https://twitter.com/intent/tweet?url=https://litteratursiden.dk/anmeldelser/en-vaerkende-tand-af-knud-michelsen&status=En værkende tand af Knud Michelsen](https://twitter.com/intent/tweet?url=https://litteratursiden.dk/anmeldelser/en-vaerkende-tand-af-knud-michelsen&status=En+værkende+tand+af+Knud+Michelsen))

Log ind (/user/login?destination=/boeger/en-vaerkende-tand%23comment-form) eller opret en konto (/user/register?destination=/boeger/en-vaerkende-tand%23comment-form) for at skrive kommentarer

Et velskrevet, spændende og yderst velunderbygget forsøg på at udrede nogle af de uafklarede spørgsmål, der kaster skygger over Knud Rasmussens anden Thuleekspedition.

Knud Michelsen, der er barnebarn af Knud Rasmussens søster, har et indgående kendskab til Knud Rasmussen og er i gang med et større videnskabeligt projekt om ham. Denne bog bygger han på alt tilgængeligt materiale, trykt som utrykt, også hidtil ukendte kilder, som Lauge Kochs ekspeditionsdagbog. Bogen udkommer i anledning af 100-året for ekspeditionen, der kostede to menneskeliv. En ekspedition, der blev lidt af en gyser, "en værkende tand", i Knud Rasmussens lange række af vellykkede polarekspeditioner. En ekspedition, der rejser spørgsmål om ansvar og skyld, og som efterfølgende fik vidtrækkende følger for forholdet mellem dramaets to hovedpersoner, Knud Rasmussen og Lauge Koch.

Bogen beskriver ekspeditionens baggrund, formål, forløb og konsekvenser, og den sættes ind i en større historisk og grønlandspolitisk sammenhæng. Formålet var ikke kun kortlægning, men også at sikre Danmark suveræniteten over området. Ekspeditionen skabte et livslangt fjendskab mellem Knud Rasmussen og den unge geolog Lauge Koch, og Kochs kritik af Knud Rasmussens dispositioner gennemgås minutiøst. Selv om Lauge Koch i bogen fremstår som temmelig usympatisk, må forfatteren delvis give ham ret i kritikken.

Med fast grund i kilderne vurderer han, at Knud Rasmussens planlægning var for optimistisk. Han baserede den på jagtforhold, han ikke kendte til. Det var ene og alene hans beslutning at tage botanikeren Wulff med, selv om denne ikke havde nogen ekspeditionserfaring. Da Wulff blev for svækket til at kunne følge med, stod Koch alene tilbage med ansvaret for ham. Efter Wulffs indtrængende anmodning, besluttede Koch at forlade ham. Her drager forfatteren det psykologiske aspekt ind og vurderer, at Koch havde svært ved at leve med sin beslutning og derfor blev nødt til at placere skylden hos Knud Rasmussen. Det ses som en medvirkende årsag til det livslange fjendskab mellem de to og til Kochs bagtalelser og smædekampagner.

Ironisk nok blev ekspeditionen en stor succes set med samtidens øjne, og Knud Rasmussen blev begravet i hædersbevisninger, selv om han aldrig helt havde hjertet med i ekspeditionen, som bare skulle overstås. Dengang var man parat til at ofre menneskeliv i videnskabens tjeneste. I dag ville man sikkert vurdere, at kortlægningen af det nordlige Grønland ikke retfærdiggjorde, at menneskeliv blev sat på spil.

Et fuldstændigt utvetydigt svar på ansvarsplaceringen finder Michelsen ikke, men han forholder sig sagligt og videnskabeligt vederhæftigt til kilderne, og han får manet en række mere eller mindre fantasifulde myter i jorden. Bogen er en lille brik i de store polarekspeditioners historie og et interessant bidrag til en underbelyst ekspedition.

Bøger af Knud Michelsen